

A SZŐLŐBEN

(Ezelőtt: „Egy év a szőlőben“)

Havi folyóirat szőlősgazdák számára.

Megjelenik: minden hó 28-án.
Előfizetési díj: Egész évre 2 frt.

Szerkesztő és kiadótulajdonos:
OSOMOR KÁLMÁN.

Az év végén.

Illő dolognak tartjuk, hogy az év végén egy pár őszinte szóval járuljunk t. előfizetőink elé.

Jelen számunkkal ez évi kötelességünknek eleget teszünk, s így az év végén nem marad más hátra, mint az irányunkban tanusított szives támogatásért köszönetünket nyilvánítani és elnézést kérni azon némi késedelemért, hogy lapunk egyik másik száma szerkesztőnk tartós betegsége végett késett.

Aki kis lapunkat figyelemmel kíséri tapasztalni fogja és tapasztalta, hogy azt haszontalan értéktelen irka-firkákkal nem töltöttük meg. Mindig oda törekedtünk, hogy a felszinen levő kérdésekhez lelkiismeretesen hozzá szóljunk.

Oda törekedtünk, hogy ne üres szalmát csépeljünk; mindig úgy állítottuk össze lapunkat, hogy abból az olvasó tanulságot merithetett.

Hogy azután ezt a szándékot miként sikerült elérnünk azt a t. előfizetőiuk bírálják el. De kecsegtetjük magunkat azzal, hogy a kitűzött célt elérnünk sikerült.

Ezt azon támogatásban látjuk, hogy t. előfizetőink száma fokozatosan szaporodott.

Tizenkét éve annak amikor lapunk első száma megjelent, és ezen idő eltelte óta, előfizetőink nem fogytak, sőt örvendően szaporodtak.

Ezen körülménytől indítva határoztuk el magunkat arra hogy lapunkat a jövő évre is fentartsuk, és oda fogunk törekedni, hogy elvált kötelességünknek eleget tehessünk.

Azon kérelemmel fordulunk tehát t. előfizetőinkhez, hogy lapunkat továbbra is támogatni és ösmerősei között terjeszteni méltóztatassanak.

Az előfizetési díj a jövőre és egy évre csak 4 korona lesz, melyet Csomor Kálmán címére beküldeni sziveskedjenek.

Egyidejűleg azokat, akik a múlt évről még hátrálékban vannak felkérjük, hogy előfizetési díj hátrálékukat beküldeni sziveskedjenek.

Tanácsos-e vegyes szőlőfajokat ültetni?

Volt egy idő, amikor a szakközégek azt ajánlották, hogy a finom borok előállítására végezt a különböző faj szőlőket együttesen ültessük, és ugyancsak így szüreteljük.

Az újabb szőlőtelepítésnél ezt a körülményt már nem vették figyelembe. Sőt oda törekszenek, hogy a szőlők tisztán egy fajnak legyenek.

Most mikor már a telepítési nagy közdelemen túl vagyunk, ismét előtérbe jöhet azon kérdés: vajjon különböző fajokat vegyesen ültessük-e vagy helyesebb dolog egy faj szőlőt ültetni?

Azt a tapasztalásból tudjuk, hogy a bor ízének és illatának szóval finomságának előnyére van az, ha a szőlők különböző fajokból vannak együtt ültetve és együtt szürve. A gyakorlatból azt is tudjuk, hogy a vegyesen ültetett fajú szőlők rendszeren nagyobb termést adnak.

A vegyesen ültetett és együtt szürt szőlők borai finomabb ízűek, kellemesebb bort adnak, mert a borban többféle kellemes íz és tulajdonáig található: míg az egyfajta szőlő csakis egy jellegű bort ad.

Tehát ha valóban finom jellegű bort akarunk elérni, helyesebb cselekszünk, ha a fajokat vegyesen ültetjük.

A vegyes ültetés rendszeren pedig azért ad nagyobb termést, mivel virágzáskor a különböző fajok porzójai a szőlőket előbb és gyorsabban biztosan megtermékenyítik.

Tudvalevő dolog az, hogy vannak szőlőfajok, amelyek gyakran elrúgnak: de viszont tudva van az is, hogy ha ugyanosak azok a fajok, amelyek egyéb fajok közé vannak ültetve: nem rugnak, mert az egyéb fajok porzóiból virágzáskor megtermékenyülnek.

Ezen körülmény tehát fényesen igazolja, hogy különösen némely rugós fajokat, más nem rugós fajokkal együtt kell ültetni.

Az egyfajta szőlőből és lehet alkalmas évben jó bort szűrni; de az tény, hogy kellemes illatos zamatos bort, csak a többféle együvé szürt szőlők adnak.

Emellett bizonyít az is, hogy a szakértő borászok a borokat házasítani azaz összeszűrni szokták.

Nemcsak azért szokták a borokat házasítani, hogy az ár differenciában jól jöjjenek ki, de az öntudatos borász azért házasítja a

bort, hogy a különböző izek zamatok esetleg illatok egybe keverése által, az élvezetre kellemes bort állítson elő.

Ha a már meglevő kész borok is sokat nyernek házasítás által, nem-e sokkal jobban összeérik a bor, ha az mint must szüretik egybe és az a forradás együtt történik? . . .

Tehát határozottam kilehet jelenteni, hogy a szőlőket különböző fajokkal együtt ültetni felette czélszerű. És aki finom izletes bort akar elérni, annak az együttes ültetést kell elfogadni.

Csak hogy ez az együttes ültetésnek öntudatosnak kell lenni.

Az öntudatosság alatt azt akarjuk hangoztatni, hogy az együtt ültetendő fajokat, meg kell tudni választani.

A magválasztást pedig csak úgy lehet eszközölni, ha a gazda a feltételeket tudja, és a szőlőfajok tulajdonait ismeri.

Első alap az, hogy a fehér fajok vörös borokkal együtt nem ültethetők. Hogy a koránérő fajokat későn érő fajokkal ültetni nem szabad. Tehát az összeültetett fajok egyszínűek legyenek, és egyenlő időben érjenek.

Mert gondolni sem lehet nagyobb kárt, mintha a koránérők a későn érőkkel együtt ültetnek. Hogy néz ki az, ha egyik tőkén a fürtök érettek, és a másik tőkén levő fürtök éretlenek? Az ilyen szőlő átka a gazdának, mert soha sem ad jó bort. Mert ha azt akarjuk elérni, hogy a másik későn érő is megérjen, akkorra az előbb érett már megrohad.

Tehát egyenlő időben érő szőlők ültendők együve. — Ez az első fő alapos kellék,

Ha ezzel leszámoltunk, akkor azután a fajokat jól együvé kel választani.

Igy együtt lehet a következő fajokat ültetni.

A kövidinka, szlankamenka és csodaszőlő együtt ültetve rendkívül nagy termést ad. Ez a három faj együtt ültetve az összes szőlőfajok között a legnagyobb termést ad. Aki sok bort akar, aki azt akarja hogy a magyar holdra legalább 30—40 hekto bort szűrjön, az ültessen kövidinkát szlankamenkát és csodaszőlőt.

Ez a három faj szőlő együtt összevág azért, mivel egy időben későn érik. Mind a három faj savanykás gyenge bort ad. Aki tehát könnyű savanykás és nagy termést akar-e három fajt ültesse együtt.

Mézesfehér, mustosfehér, ezerjő, rakszőlő együtt ültetendő. Ez a négy faj együtt közép nagy termést ad, bora nem savanyú, de édeskés. Ha azt akarjuk, hogy a középminőségű bor illatos is legyen, akkor a négy faj közé muskát, ottonel ültetendő.

Olaszrizling, muskát ottonellel együtt ültetve rendkívül finom bort ad. Ha azt akarjuk, hogy nagyobb illatu legyen, akkor még tanácsos közé ültetni rajnai rizlinget. Ez együtt finom zamatos illatos bort ad.

Egész finom faj bort ad a szemilion, a furmin vagy leányka. Ha ehhez muskát ottonelt ültetünk; akkor elérjük a borok netevábbját.

Ezek a fehér fajok. A fekete szőlőfajokban nincsenek oly nagy választékunk mint a fehér fajokban, s így ezeknél az együtt ültetés nem viheto helyesen keresztül, mert például az oportó szeptember hó elején érik, a burgundi szeptember hó közepén, a kadarka pedig október hó elején; tehát ezt a három fajt együtt ültetni nem tanácsos. S mégis hány szőlőben lehet ezen fajokat együtt ültetve találni?! . . .

De különben is ezek a fajok egymástól rendkívül eltérők. Az oportó bora fekete ugyan, de magában kesernyés. S így az oportó borszőlőnek nem való először is azért mivel a többi fekete fajnál jóval előbb érik. Azért tehát az oportó nem vegyesültetésre való, magányosan borra való feldolgozásra nem alkalmas. S mint ily faj nem méltó az ültetésre. Legfőllebb mint korán érő csemegefaj foglal helyet ott, ahol az oportó szőlőt szeretik.

A Szent Lőrincz szintén korán érő fekete szőlő, de bora savanykás. Már pedig a fekete savanykás bor nem keresett.

A savanykás bor a fehéرنél kedvelt a vörös bortól azt várjuk, hogy az nagy testű és szesztartalma legyen. Azért tehát a Szent Lőrincz sem mint bor; sem mint csemege szőlő nem érdeml az ültetést.

A merlott hazánkban nem bir elterjedni. De ami éghajlatunk alatt nem is fejlődik azzá, aminővé Franciaországban fejlődik. Tehát ezt sem lehet nálunk jó lélekkel ajánlani.

A rebeda rendkívül bőtermő. De hát silány savanyu vörös bort ad. A silány vörös bort pedig nem kereset, tehát ezen fajjal sem méltó nálunk foglalkozni.

A burgundi az már szőlő! Finom gyönyörű színű piros keresett bort ad. De nincsen fajunk, mely vele egyidőben érnek; azért tehát a burgundit délnek fekvő dombos vidéken haszonnal lehet ültetni.

A kadarka az egyetlen finom vörös bortadó biztos faj. A kadarka több féle van, egy-két és három magú

Az egymagú rendesen elrugja a termését, a két magu esős hideg tavaszon, ha a virágzásban éri az esős hideg idő: felette rug, a három magu nem rug és nagy termést ad. Sok évben a bogyók aszukká érnek. Ez az egyetlen fekete bortadó olyan faj, melyet ültetni nagyon tanácsos, de csak ott, ahol október hó elején beérni képes.

De mivel vele egyidőben érő vörös bortadó szőlő nincs, ezt sem tanácsos más fajjal együtt ültetni

Ezekből látható, hogy a fehér szőlőfajokat együtt ültetni tanácsos; de a vörös bortadó fajnár már ezt nem merjük jó lélekkel ajánlani.

Egy rossz tanács

A szőlőszet téren a tudákos emberek gomba módra nőnek. Seből annyi szakember mint a szőlőszet terén. De azután a sok bába között legtöbbszor elvesz a gyermek, s a sok sületlen tanács ugyancsak megbosszulja magát.

Most legutóbb a tavaszi zöld fagy ellen egy oly tanács látott napvilágot, hogy esetleg káros lehet arra, aki azt elfogadja. Tudvalevő dolog, hogy a tavaszi azaz zöldfagy, a gazda réme. Iparkodnak is azt kikerülni.

Általános az a fogalom, hogy nyugodt szélmentes időben leginkább tesz kárt a fagy. Azt szokták hangoztatni, hogy borús szeles időben, a zöldfagy nem igen szokott bekövetkezni.

Ezt arra az alapra fektetik, hogy borús időben a földmelege lekötötték s nincs harmat képződés. Azt is állítjuk, hogy a szeles időben ismét nincs harmat képződés.

Azért azután a védekezés is e két irányban szokott történni.

A fagy ellen füstöléssel szoktak védekezni. Azt állítják, hogy rendszeres szabályos füstöléssel, a fagy ellen sikeresen lehet védekezni.

Ez már sok esetben jó védekezési eszköznek bizonyult. S ha a füstölést általánossá lehetne tenni: a siker sok esetben bekövetkeznék.

A füst fedi a szőlőket, s így a hideget távoltartja. Csakhogy legtöbb szőlő keskeny és hosszas. Így aztán csak sok rakás tüzzel úgy lehetne védekezni, ha az egész szőlő hosszában raknánk tüzet.

Mivel azonban ez majdnem kivihetetlen, s mivel az összes gazdáknak pedig nincs érveke a füstölés sikere iránt, így azután egy-két szorgalmas gazda füstölése alig vezet sikerhez.

Azt mondtuk, ha a szél fúj, a fagy kevésbé tesz kárt.

Ez a felfogás sokszor eltört. Például volt időjárás, amikor csakis a szél fagyasztott volt reá eset, hogy a széljárta helyeken fagyott el leginkább a szőlő, míg a kevésbé széljárta helyeken megmaradt.

Tehát az a felfogás, hogy szeles időben fagykár nincs megvan czáfolva.

Csakis olyan légáramlat véd a fagy ellen, amely nem nagy és maga nem fagyaszt.

Enyhe szellő sokszor véd, azért azután némelyek mesterségesen állítják elő a légáramlatot.

Legutóbb viharágyuval ibarkodtak enyhe légáramlatot előállítani.

A Fehér-féle forgatható viharágyukat vízszintesen fektetik, s az így történt lövéssel a szőlő felett enyhe légmozgamat idéznek elő.

Hogy ez az eljárás jön-e bizonyulni, azt a kísérletek fogják igazolni. De hát eddigelé az egész nem egyéb idő töltésnél.

Egy dolgot tudunk; azt tapasztaltuk, hogy még a legnagyobb fagykár esetén is a gyümölcsfák alatt levő szőlőlombok a fagytól többé-kevésbé megmenekülnek.

Ez abban leli magyarázatát, hogy a fa a talaj hőszugárzatát lekötötte.

Ez amellet bizonyít, hogy ha a föld hőszugárzása lekötötték a fagy nem képes károkat tenni.

Igy kellene az előáilitott füstnek is lekötni a föld melegét, akkor a védekezés célhoz vezetne. De hát mint mondtam: ez csak az általános közös védekezésnél állhatna elő.

Némelyek a szőlőtőkét papirossal takarják le. Hát eszmének ez is helyes, csak a gyakorlatban kivihetetlen. Mert ki lenne képes egy nagyobb tábla szőlőt minden este papirral letakarni, és reggel feltakarni? Mert a papir takaró alatt napközben nem lehet a szőlő lomb, mivel napközben a lombzat elsatnyulna.

Tehát a célravezető eljárás hiányos és rossz lenne.

Most legutóbb azt tanácsolják, hogy a szőlőt kora tavasszal ki kell nyitni, megmetszeni, és metszés után újra betakarni, nehogy az éjjeli fagyok a fiatal hajtásokat megrontsák.

Hát az a legrosszabb legkárosabb eljárás amit tenni lehet. Igaz hogy ezen eljárással a fagy ellen lehetne védekezni, de legtöbb esetben a termés hátrányára van.

Tudvalevőleg a fagyok május hó 24-ig Orban napjáig szokták a gazdát rémiteni. Tehát az itt elmondott védekezési eljárással egész május hó 24-ig kellene várni.

Ekkorra pedig a szőlő már erősen kiszokott fejlődni.

Ha tehát május hó 24-ig a megmetszett szőlőt betakarva tartjuk, a szőlő rügyei a föld alatt is kihajtanak. Ez a kihajtás a föld alatt, lévén, legtöbb esetben terméketlen képződésre alakulnak át és satnyán kinyulnak a föld alatt, s termést éppen semmit sem hoznak.

Ha tehát valaki szőlőjét kinyitja megmetszi és újra betakarja, és a fagy elleni védekezés tekintetéből május hó 24-ig nem takarja ki: akkor megvédi ugyan a fagy ellen, de tönkre teszi a termését.

Tehát erősen figyemeztetjük olvasóinkat, hogy ezt a tanácsot így amint adva van, el ne fogadják.

Hanem ha a szőlőjük lapos olyan helyen van, ahol a zöldfagy beszkokott köszönteni, a következőképen védekezzék.

Ezt a védekezési eljárást én több éven át sikerrel alkalmaztam, s mindenki aki szakszerűen keresztül viszi alkalmazhatja.

Én a szőlőt jó magasan körül földdel felhányom úgy mint a kukoriczát szokák. Azután egész május hó 10—14-ig érintetlenül hagyom.

Ez időre a szőlő fája bontakozni kezd, sőt a vessző felső végein a zöld levelek is elétörnek. De azért csak hagyom.

Ez időre bár a szőlővessző felső rügyei kihajtanak, de a földben levő rügyek alszanak, azért, mert a fejlődés a vessző felső rügyeiben tör át; ezzel szemben pedig a földalatt levő azon rügyek, amelyek a termést szokták adni pihennek. Tehát ha a zöldfagy beköszönti a vessző felső rügyein kihajtott fakadásokat teszi tönkre.

Azután 14—18 deka körül a szőlőt kitakarom és megmetszem. A metszés után 6—8 napig a tőke vize folyik, míg a vize folyik, addig a rügy fejlődést tagnál. Akkor a sebek beheggednek,

és a tőke termő rügyei elétörnek, akkorára amikorra zöldfagy elmulik. Így aztán a szőlőt a zöldfagy ellen meg lehet védeni.

Akinek oly helyen van a szőlője, hogy a tavaszi zöldfagytól féltheti: az itt elmondott védekezést melegen ajánljuk.

Ha ezt megakarja kísérteni, akkor ősszel nem szabad a szőlőket megmetszeni.

ABONYI ERNESZT,

A szőlőtőkék távolságáról.

Mikor a szőlőfelújítások kezdetüket vették az volt az irányadás, hogy a szőlőtőkét és sorokat lehetőleg távol kell egymástól ültetni.

Sőt az agrár közsön megszavazásánál a kölcsönző bank a sor és tőketávolságot is kikötötte. Így lettek azután a tőkék 1 20 és a sorok hasonlóképen 1 20 sőt 1 25 m. távolságra is ültetve.

Évek multával belátták, hogy erre a nagy tőke és sor távolságr-nincsen szükség. Be lett igazolva, hogy ez a nagy távolság, helypazarlás és végereülményben a jövedelem hátrányára van.

Most már sokan kezdenek aggodalmaskodni, sőt tudunk olyan eseteket, hogy arra határozták el magukat, hogy az oly távolságra ültetett szőlőket kivágják, és újra ültetik és pedig jóval közelebb egymáshoz.

Most az a kérdés: helytelenül vagy helyesen cselekszenek-e azok, akik szőlőjüket ujonan ültetni magukat elhatározták. . . ?

Első tekintetre az a számadás, mely őket az ültetésre készíti, helyesnek látják, mert $\frac{1}{2}$ rész tőkénél többet ültethetnek ugyanazon területre; így ők azt hiszik, hogy idővel $\frac{1}{2}$ részzel több szőlőtermést kapnak.

Mondom első tekintetre ezt helyesnek látják; de aki a szőlőszetet szakszerűen érti, mielőtt ez új ültetésre határozná el magát, egynémely dologgal tisztában kíván jönni.

Először is tisztába kell lenni azzal, hogy a termés hozam mennyisége nem kizárólag a szőlőtőke mennyiségétől, de inkább a szőlőfaj és leghelyesebben pedig a szőlőtőke metszésétől függ.

Mert egy hold területő szőlőn a metszéssel különböző termést lehet elérni. Ez áll, de áll az is, hogy habár ritkábban vannak is a szőlőtőkék ültetve, de metszéssei nagyobb termést lehet elérni, mint a sűrűbb ültetésű tőkével ellátott ugyan olyan területen.

Ezek szerint tehát nem helyes dolog az, ha a gazda, minden egyéb körületek nélkül a távolabb ültetett szőlőtőkéjű szőlőjét nagyobb termés elérhetése végett kivágni és újra beültetni akarja.

Mert vannak szőlőfajok, amelyeket egész bátran nagyobb termésre lehet vágni. S viszont vannak szőlőfajok, melyek a reá metszést nem tűrik.

Más szóval vannak szőlőfajok, amelyeket ha jól lemetszünk is, a bogyókat, a fürtöket megérlelik kifejlesztik; és vannak fajok, amelyeket

rejmetszeni azért nem lehet, mivel akkor a fűrtök és a bogyók nem fejlődnek ki kellőképpen; így aztán ha több fűrt is van rajta, de a nem lesz sokkal több, mintha rendes metszésben részesült volna.

Hogy melyik szőlőfaj türi a nagyobb metszést: azt a szőlőgazdának tudni kell. De ha azonban volnának egyesek, akik nem ősmernék, néhányat megnevezek azon fajok közül, a melyek a nagyobb metszést rosszul bírják el.

Ilyenek: a kadarkák, a mézesfehérek, a mustos-fehér, szlankamenka kövidinke, a piros és fehér chasselesek.

Ezek legtöbbje rosszul neveli a szőlőt, ha a szokottnál jobban rá metszik.

A kadarkaszőlőfűrtői apró bogyójuak lesznek és nem érnek be; a mézesfehér magas metszéssel előbb elrugja magát virágzáskor; — a mustos-fehér nem érik be; — a szlankamenka kiritkul, és éppen úgy mint a kvidinka nem érik le. — A piros és fehér chasselest pedig azért nem tanácsos a szokottnál jobban rá metszeni, mivel rengetegül kitermi magát és jövő évre erősen vissza esik. Még aztán a szokottnál jobban rá metszett chasselés szőlőtő bogyójai nem fejlődnek ki; holott a csemege fajnál a bogyók kellő kifejlődése felette lényeges dolog.

Ha tehát a ritkán 120, vagy még ennél is ritkábban ültetett szőlő az itt felsorolt fajokból van: azért, mivel ezen fajokat rá metszen nem tanácsos, még van értelme az ujonnan ültetésnek; de ha más egyéb fajokból vannak: akkor kár biz azt kivágni; haem a mennyivel ritkábban van ültetve, annyival jobban rá kell metszeni; így lehet a differenciát kipotolni.

A szegény ember szőlője.

Mikor az új szőlőkultúra kezdetét vette, a múlt század nyolczvaas éveiben: a direkttermő szőlők kezdetek szerepelni.

A jagucz, a herbemont és az othelló voltak azon fajok, melyekkel kezdetek leginkább kísérleteket tenni.

Az ojtványokhoz még akkor bizalom sem volt; de annak kivitele is a kezdet stádiumában volt.

A direkttermők nem bizonyultak alkalmasoknak. Különösen a jagucz és herbemont nem bírtak zöldágra vergődni; mert mint szőlő apró bogyóju csekély kiadású szőlők voltak; és a boraik felette kellemtelen, rókaszaguak voltak.

Az othelló vált be valamennyire, de zöld ágra ez sem bírt a kezdetben vergődni, mert a szakközvegek elég meggondolatlanul elítélték.

Már pedig erre is áll az a közmondás: hogy ha veszett hírét hirdetik valaminek, az rendzerezesen megsemmisül.

Mi kezdettől fogva védelmére keltünk az othelló szőlőnek; és a jövő nekünk adott igazat.

Az 1885-dik évben ültettünk két hold othelló szőlőt, és azon időtől fogva minden évben jól termett és még most is igen jó karban van.

A hosszú évek tapasztalata arról győzött meg bennünket, hogy az othelló szőlőnek van jövője. Hogy az othelló szőlőtelepítés kifizeti magát.

Ezen állítást legtényesebben igazolja az othelló szőlőnek nagymérvű elterjedése.

Gyöngyös és Visonta vidéken az othelló szőlő szerfelett elvan terjedve. Legalább ezer hold betelepített szőlő van a város és a vidék hatáiban.

Az othelló szőlő oly nagy mennyiségben termeltetik különösen a zegényebb nép által, hogy ősszel, midőn az egyéb csemégek szőlők a iaczon elfogynak, naponként 500—600 putton othelló szőlő kerül eladásra.

Messze vidékről jönnek a vásárlók, reggelenként összevásárolják a piacra hozott othelló szőlőt, melyet azután különösen Bécsbe és Ausztria egyéb nagyobb városaiba szállítanak.

Négy-öt vagon othelló szőlő megy el annak idejében a gyöngyösi piacról, s még marad annyi, hogy egyes gazdák 50—60-tól 100 hektóliterig is szürnek az othellóból.

Akik az othellót ami vidékünkön nem ösmerik, nem is gondolják, hogy az othelló bora mily kereskedelmi czikk.

Ez év őszén csak egy kereskedő összevett vagy 1000 hektóliter bort; hektóliterért 20—22 koronát fizetett.

Ha az ember ezt így látja és tudja: kezd az othelló értéke emelkedni. S előre látható, hogy az othelló szőlőtelepítés még nagyobb mérvet ölt.

Eddig az volt a fogalom, hogy az othelló szőlő nem élvezhető, mert róka szaga van; bora nem keresett az ő különös sajátága miatt.

Az idő azonban az ellenkezőt bizonyította be. Azt t. i., hogy a szőlő csemegeszőlőnek is alkalmas, s jól kezelve, bora teljeesen jó és élvezhető.

Azt tapasztaltuk, hogy az othelló szőlő minnél idősebb, annál kevesebb róka ize van, hogy az idős szőlőtő terméseinek borain a vad iz alig fedezhető fel.

Különösen akkor veszíti el az ő mellékes kellemetlen ízét, ha a szüretet akkor későn eszközöljük, amikor a szőlőbogyókat a hideg egy kissé megcsipi.

Ha akkor szünete'ünk és hozzá a fűrtöt lebogyózzuk, akkor éppenséggel elveszíti a mellékes kellemetlen ízét.

Ezek tudatában most már határozottan kijelenthetjük, hogy az othelló szőlőnek nagy a jövője.

Nagy a jövője, mivel a telepítése kevés fáradsággal jár, és kevés befektetés mellett kevés tudást igényel.

Sima vesszőről egész könnyen megered. Termést mindig nagyot ad; melynek virágzására az idő nincs befolyással.

Kezelni éppen úgy lehet karó nélkül, mint a régi szőlőket. A metszéshez sem kell valami nagy tudomány. Elég annyit tudni, hogy a tőke agyából is kihozza termését, s így magas cseresapos művelést éppen nem kíván.

Csak egy körülményt kell tudni, azt, hogy az othelló szőlőt nem szabad lombjától erősen megtisztítani. Mert az othelló szőlő nem tűri azt, ha a bogyók teljesen szabadon a napnak kilegyenek téve. A lombzat takarása alatt gyönyörűen beérik.

Az othelló szőlőnek az is előnye, hogy a léja keményebb, tehát nem törékeny, s így használható. Hogy a rothadásnak kevésbé van kitéve, hogy bora gyönyörű biros színű.

S így nemcsak magában erős tüzest bort ad, de a fekete borok festésére is alkalmas.

Az othelló szőlő szerfelett édes, és mustja maga csukor tartalommal bír. Azért tehát konyak főzésére is szerfelett kifizeti magát.

Az othelló szőlő már eddig kivívta magának a létjogát és erős a remény, hogy szaporodni fog az othelló szőlő.

Midőn erre a szegényemberek szőlőjére ennyi szép és jót elmondottam, most már arról kell valamit szólni, hogy az a direktermő faj mennyire áll ellent a filoxerának.

Az othelló ellenállósága nem egyenlő. A talaj az ellenállóság tekintetében nagy szerepet játszik.

Ösmerek vidékeket, ahol az othelló 4—5 év eltelte után elpusztult, a filoxera tönkretette, míg ösmerek othelló szőlőt, amelyik manapság 17—18 éves és még mindig jó erőben és termőképességben van.

Miután pedig az othelló egy faj, az ellenállóság is egyenlő, tehát a differenciát a talajban, a fekvésben kell a gazdának keresni.

Például a sárga agyagos meszes vagy apochás margós könnyű talajban az othelló szőlő csakhamar a filoxera áldozata lesz. Ellenben vörös vagy fekete vályog talajban vigan él és sokáig eltart az othelló szőlő.

A metszés is nagy befolyással van az othelló szőlő életére,

Ha az othelló szőlőt a szokottnál jobban rámeteszünk, vagy pláne valakinek az a szerencsétlen gondolata támad, hogy szálvessző művelést akar, az legyen készen arra, hogy a réámetzés vagy szálvessző műveléssel igaz, hogy rengeteg termése lesz, de az is bekövetkezik, hogy a tőke vissza esik és elsatnyul.

Ez pedig abból ered, mivel az othelló szőlő rengeteg sok apró vékony gyökerekkel rendelkezik, és nagy termés fejlesztésére a talajt egy év alatt kiéli. S azután a gyenge tőkénél a filoxera felül kerekedik és tönkreteszi.

Azért tehát az othellót úgy kell metszeni, mint például a kádárkát szokták.

A tőke két ellenkező oldalán két csapon 3—4 rügyet meg hagyunk. Ebből a 3—4 rügyből nyerünk 6—8 fej szőlőt, a fejezetből is eldörög 3—4 fürt szőlő, ilyen metszés mellett egy tőke 8—12 fürt szőlőt ad, mely egyre másra 1 és fél 2 kilogramm szőlőnek megfelel.

Ilyen metszés mellett egy magyarhold szőlő 40—50 mm. szőlőt lehet termelni, mely 12—14 koronájával is 480—700 korona bruttó jövedelmet ad. Lehet e ennél nagyobb jövedelemre csak gondolni? De ne beszéljünk ily horribilis jövedelemre, mondjuk 400 koronát; nem-e ez is nagy jövedelem egy hold direkt termő kevés bajjal járó szőlő után? . . .

Miután pedig egyesek othelló szőlője mint mondám szagmentes, azt szeretik némelyek önmagunkat is elhíttetni, hogy ez egy más faj othelló.

Nohát ez is ámitás! Az összes othelló szőlők, melyek akár Franciaországban akár hazánkban vannak; egy apától származtak.

Othelló szőlő csak egy faj létezik, tehát a megkülönböztetés téves. Annyan csak a különbség, hogy az egyik tőke idősebb s gyümölcse kevesebb róka izzel bír.

Szentül megvagyunk győződve, hogy az othelló szőlőnek egyes alkalmas vidékesen nagy jövője lesz. Én azt is hiszem, hogy idővel az othelló, amikor annyi sok átültetésen fog keresztül esni, akkor kimondható, hogy egy teljesen alkalmas jövedelmező szőlő lesz és nagy elterjedésben részesül.

Kétfelé kötött tőke.

Egyik szőlészeti lap legutóbb azon utasítással áll elő, hogy a szőlőt az eddigi szokástól eltérőleg úgy kezeljük, hogy a karót a két szomszéd tőke közé verjük, és a tőkét a két oldalon így bevert tőkéhez kössük ki.

Amint ezt a tanácsot olvassuk az a kérdés merül fel: mire jó ez az eljárás? Vajjon van-e előnye? ha igen, a nyújtott előnyökkel szemben mik a hátrányok? s az előnyök és hátrányok összegeztetvén: melyik része billen az ítélet mérlege?

Az ajánlott kétfelé kötés abból állna, hogy a tőke a két közeli karóhoz köttetné ki.

Azt az előnyt igéri ezen eljárás, hogy a fürtök szabadabban vannak, a nap sugarai jobban érik, — hogy a permetezés alkalmazásával a permet jobban hozzá fér. Ezek következtében a fürt érés biztosabb, a védekezésnél a fürtökhöz jobban hozzáférhetők.

Ezek határozottan előnyt látszanak biztosítani a tőke eljárására nézve.

Most már az a kérdés, addigi művelés mellett szükség van-e a módosításra? Más szóval az eddigi kezelés mellett beérett-e a szőlő bogyó és lehetett-e sikeresen védekezni a felmerült betegségek ellen? Másként mondva, az eddigi kezelés mellett tapasztaltuk-e a hiányt és látjuk-e szükségét annak, hogy újabb kezelési eljárást vegyünk gyakorlatba? . . .

Egész őszintén szólva, a százados eljárás mellett szőlőjeink alkalmas időben teljesen beérték és a betegségek elleni védekezést is eszközölhattük. Ezek tehát az új eljárást nem követelték.

Egy dologban éreztük a nehézséget. Ez abban nyilvánult, hogy sok gazdánál a munkások a szőlőfürtöket a lombzat közé bekötötték. De ez nem volt szabály, sőt szabálytalan eljárás, mert a rendes szőlőgazdánál a munkás a szőlőt nem köthette be, mivel a rendes kötözési eljárásnál az volt a főszabály, hogy a fürtöt bekötni nem szabad. És a második kötésnél az első kötetést felszabadították

a szőlőhajtásokat, midőn a kötéhelyén az megkötötték, összes hajtásokat letolták, s miután az első kötés feloldatott: a szőlő hajtásai a tőke körül szétterpedtek, és ezt nevezték bubos-kötésnek.

Ezen kötésnél a hajtások közben széjjel váltak, és így a fürtök is egymástól távol állottak. És az ilyen szabályos kötésnél a szőlő fürtöket a nap érhette, a permetező anyag hozzá férhetett. Ez volt a szabályos kötés.

Tehát ebből látható, hogy a rendes bubosszerű kötésnél mindazon kívánni valók megvoltak, melyeket a két felé való kötéssel egynémelyik szőlész elérni akar.

A két felé való kikötéssel tehát olyan előnyök nem érhetők el, melyeneket a régi rendszer mellett kívánni valónak van feltüntetve.

Ezekkel szemben több rendbeli határozott hátránya van. És pedig első és legtöbb hátrány az, hogy az így telepített szőlőben nem lehet szabályosan és elég gyorsan jól kapálni.

Gondoljon a gazda két tőke közepére egy-egy bevert karót, s kérдем hogy fér ezektől a karóktól a kapával a tőkék közé? Sehogy sem, avagy ha mégis oda akar férni, akkor ovatosan lassan kell a kapával dolgozni, és ez a lassu munka a munkáltatási költséget legalább 25 száztólival megdrágítja. És a mellett, hogy a munka megsz. drágítva, még a kapálást sem lehet jól mélyen szabályosan eszközölni.

Nem lehet, mert a kapa nem fér jó közéje, és így míg egy részről a munkát megdrágítja, a kivitelben is gáncoskodik.

Tudvalevő dolog, hogy a szőlő kifakadása után a szél a kövér hajtásokat letördeli. Azért tehát az elv az, hogy mihelyt csak lehet a fakadást a karóhoz kötni: azonnal hozzá kötendő.

Még a rendes eddigi karózásnál is sokszor szomoruan látjuk, hogy a szél a legszebb és legkövérebb hajtásokat letördeli. Kétszeres kárt fog pedig csinálni ott, ahol a tőke közé vert karóhoz fogják kikotni. Mire a hajtások oly hosszúak lesznek, hogy a tőke közé vert karóhoz köthető legyen: akkorra a szél legtöbb fakadást tönkre tesz. Ezt pedig jó szemmel a gazda elnem nézheti.

A tőkéhez közvetlenül hozzávert karóhoz előbb hozzá lehet kötni a hajtást, mint a tőkék közé vert karóhoz. Mert a közvetlenül mellette levő karóhoz a rövidebb hajtás is hozzáköthető, de a távolabb levő karónál a fejlődésre hosszabb ideig kell várni.

Hátránya a szétkötésnek még az is, hogy jégeső esetén a fürtök jobban ivatnak téve a jégkárnak.

De meg vannak szőlőfajok amelyek megkivánják, hogy a nap nagy égető heve ellen védve legyenek.

A sok közül csak az othelló szőlőt említem. Az othelló szőlőt ha két felé kötnénk ki, hogy a nap hevének teljesen kimen. e téve sohasem lenne szép nagy szemű. Apró szemű kemény bogyója marauna, míg a lombzat alatt a szőlő héja kivételkönyödi a bogyós kifejlődnek és szép hamvas fekete színt nyernek.

De meg nem áll az sem, hogy a nap hevének teljesen védelem nélkül kitett szőlő jobban beérik. Hiszen ha ez az elv állana, akkor a lugosokon levő szőlőfürtöknek érettebbeknek kellene lenni, mint a tőkén éretteknek.

Ez pedig nem áll. Azért tehát helyes dolog kutatni, keresni. jobb eljárást. De az is helyes dolog, hogy nem szabad-e régi jónak bizonyul rendszert a hirtelenül született eszmének feláldozni. Így vagyunk s így tegyünk a kétfelé kikötött eljárással is.

Éladó szőlővessző.

Eiadó ojtványok.

Gyökeres fásojtások : (Ripária-portalis alanyon)

Piros chasseles ezre	200 K.		Kadarka ezre	200 K.
Fehér chasseles »	200 K.		Mézes-fehér ezre	200 K.
Muskát ottenel »	200 K.		Csuda szőlő száza	40 K.

Sima zöld ojtványok :

Kadarka ezre	100 K.		Olasz-rizling ezre	100 K.
Mézes-fehér ezre	100 K.		Kövidinka »	100 K.

==== Csuda szőlő száza 20 K. =====

Európai csemege fajok.

Sima, Gyökere

Muskat Alexander Ennek a tulajdonsága az hogy a husa kemény Eléggé illatos zöldes sárga színű Igen jó faj szállításra igen alkalmas Érik szeptember hó végén 10 drb ára — — — — — .04 —.80

Muskát Biffer Nem kemény husu Finom zamatu igen bő termő Nagy bogyókkal s apróbb fürttel szeptember hó közepén érik 10 drb ára — — — — — .60 1.20

Muskát Croquant Egyike a legédesebb szőlőknek színe zöldes sárga Érik szeptember hó elején Szállitható 10 drb ára — — — — — .40 —.80

Muskát Damaskusi Ennek a tulajdonsága az hogy az ojtványon rendkívül buján él diszlik és tartós Fürtje nagy bogyója igen nagy zöldes fehér Kiválóan kellemes későn érik Szállitható — 10 drb ára —.60 1.20

Muskát Genuai Fürtjei igen nagy sárga bogyóju Igen finom muskatály ízű A virágzásban aénta rug, más későn érő fajjal kell keverve ültetni hazér mivel ez is későn érik Szállitható 10 drb ára —.40 —.80

Muskát Ottonel. Kiválóan érdekes. Korán érő muskolat szőlő. Közepes fűrtöket de sokat terem. Fő az, hogy nem rohad. Szállítható. — 10 drb ára	--.20	— .40
Muskát passantuti. Nagy fehér bogyóju kellemes muskolat izü. korán érő. Szállítható. 10 drb ára	— .40	— .80
Muskát Royál. Fekete nagy bogyóju, ritkás fűrtü Korán érő. szállítható, — 10 drb. ára — —	— .60	1.02
Muskát Szt. Albán. Az előbbihez hasonló, csak hogy nagyobb, közép érő muskatál izü. Szállítható 10 darab ára — — — — — — — —	— .60	1.20
Muskát Tokaj Jardens. Nagy világos, piros bogyóju, igen bő termő; közép érő. Szállítható. 10 darab ára — — — — — — — —	— .60	1.20
Muskát Vanilia vagy Rozsdás muskolat. Ennek kiváló éa nemes jó tulajdonai vannak. Szállítható. 10 drd ára — — — — — — — —	— .40	— .80
Chasselles augevina. Korán érő nagy fűrtü. Sárga nagy átlátszó bogyóju, bőtermő, Szállítható 10 drb ára — — — — — — — —	— .40	— .80
Chas de Anger. Sárga zöldes bogyóju bőtermő. közép érő, kellemes izü. Szállítható. 10 drb ára	— .40	— .80
Cbas Blanc, Ez a közönséges korán érő, bőven termősmert faj. Szállítható. — 10 drb ára — —	— .20	— .40
Chas Fortineble dor. Igen nagy fejü. Sárgás husosszemü. Korán érő. Szállítható. 10 drb ára —	— .40	— .80
Chas de Judea. Nagy fűrtü. Zöldes sárga ssemü bőtermő. Szeptember végével érik. Szállítható. 10 drb ára — — — — — — — —	— .60	— .80
Chas Imperial blanc. Fehér. nagy bogyóju, igen nagy fűrtü. Korán érő. Szállítható. 10 drb ára —	— .80	1.40
Chas Jeruzsálem. Nagy fekete bogyóju, korán érő. Kiválóan finom. Szállítható — 10 drb ára —	— .40	— .80
Chas Németpiros Gyönyörü piros bogyóju bőtermő Szállítható. 10 drb ára — — — — — —	— .60	1.20
Chas Mathias. Korán érő nagy fűrtü, bogyójai fehérek, barna folttal. Szállítható. 10 drb ára —	— .60	1.20
Chas Napoleon. Ritka nagy fűrtü. óriási nagy aransárga bogyóju. Kellemes izü asztali disz. Az a hibája van. hogy néha rug azért későn érő fajok közé kell ültetni s akkor pompásan terem. Későn érő Valódi kincs. Szállítható. 10 drb ára — — — — —	— .60	1.40
Chas Piros-Napoleon. Bogyója nagy és gyönyörü rózsapiros. a hamvasságánál fogva meglepő szőlő. Kissé savanykás. Hanem dísznek felülmulhatatlan. Későn érik. Szállítható. 10 drb ára — —	— .80	1.40
Chas Guen Viktória. Nagy fűrtü sárga rozsdás nagy bogyóju. Szeptemberben rika. Szállítható 10 drb ára — — — — — — — —	— .60	1.20

Chas rouge. Gyönyörű világos piros színű, nagy termésű. Kiválóan alkalmas a szállításra 10 drb ára	— .10	— .40
Chas rongga royal. Sötétpiros színű gyönyörű szőlő. Felette nagy termő. Augusztusban érik. Szállitható. — 10 drb ára	— — — — — .20	— .40
Chas Szl. Fiakra igen nagy fürtű, sárga leveszemű rendkívüli bőtermő. Szállitható. 10 drb ára	— .70	1.40
Chas Tokaj angevina. Gyönyörű halványpiros felette dusan termő kellemes ízű szőlő. Szállításra pompás. 10 drb ára	— — — — — .40	— .80
Chas Zsidóországi Cseresznye-piros bogyoju bőtermő. Kiváló finom esemege. Középérő szállitható 10 drb ára	— — — — — .80	1.60
Chas Almeria. Nagy fürtű, fehér bogyoju bőtermő. Közép érő Szállitható 10 drb ára	— — — — — .60	1.20
Albilló Rendkívül szép télire eltenni való szőlő Fehér bogyoju, nagy fürtű Szállitható 10 drb ára	1.40	2.80
Buzellott óriási Óriási nagy fürtű és bogyoju Szállitható 10 drb ára	— — — — — 1.40	2.80
Gharmond rouge Sötét piros színű, nagy fürtű nagy bogyoju. Kiválóan finom ízű felette bőtermő Legjobb csemege szőlők egyike Középérő szállitható 10 drb ára	— — — — — 1,70	2.40
Csodaszőlő Az összes zölők között a legnagyobb fürtű Vannak 2 kiló súlyuak is. Sokszor oly nagy termést hoz hogy meg kell ritkítani. Sohasem rug Borszőlőnek felette kifizeti magát De csemege szőlőnek is használható. Szállitható 10 drb ára	— 1.50	2,—
Bhornichon Blanc. Nagy fürtű, nagy husos sárga bogyoju, elsőrangú csemege, egészen korán érő — Szállitható. 10 drb	— — — — — 1.—	2.—
Chornicbon a grapes colossalles. Igen nagy nagy uborka alakú, sárga szemű husos, pompás ízű, elsőrangú csemege. Szállitható 10 drb ára	— — — — — 1.20	2,40
Duchess of- Buckleák. Zöldes-sárga, nagyszemű muskolat ízű, bőtermő. Kiváló faj. Szállitható 10 drb ára	1.20	2.40
Ezredéves Magyarország. Ez a mai szőlészetben a lehirhadt legértékesebb szőlő. Mint kiválóan szép, finom csemege faj. Szállitható 10 drb ára	— — — — — 1.—	2.—
Fürj tojás. Roppant nagy fürtű, nagy bogyoju fehér szemű szőlő Középérő. Igen értékes csak hogy más hasonló időben erős fajjal keverve kell ültetni, különben magában néha rug. Szállitható 10 drb ára	— .40	— .80
Kecskececs. Van kétféle piros és fehér. Későn érő téli szőlő. Szállitható. — 10 drb ára	— — — — — .40	— .80
Kossuth Lajos. Nagy fürtű nagy sárga bogyoju Felette korán érő. Szállitható — 10 darab ára	— 1.—	2.—

